Szakmai beszámoló a 19. feladatról: Határon túli rendezvények teljesítéséről

Nagybánya, Temesvár

Nagybánya. A XXI. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencián (Nagybánya, 2019. május 9-12.) Zelei Gábor (MGE alelnök) tartott ismertetést az Eötvös Loránd-emlékévről.

Temesvár. Az EMT XII. Tudomány- és Technikatörténeti konferenciáján (június 27-30.) elhangzott Sólyom Jenő-Szarka László-Zelei Gábor: Eötvös Loránd élő öröksége c. előadás. (Előadó: Sólyom Jenő).

„Magyar-szlovák megemlékezés a torziós inga CH-kutatási bevezetésének emlékére"

Az Eötvös Loránd-emlékév keretében a Magyar Geofizikusok Egyesülete rendezésében Egbellben (Gbely, Szlovákia) 2019. október 17-én került megrendezésre budapesti, pozsonyi, bukaresti, zágrábi, soproni, miskolci és zalaegerszegi geofizikusok, geológusok és egyéb kőolajkutató szakemberek részvételével egy szakmai napra, ahol egy 103 évvel ezelőtti világelső eseményről emlékeztek meg az előadók. A konferencián 27 regisztrált résztvevő jelent meg. A rendezvénynek az egbelli kultúrház adott otthont, ahol kihelyezésre kerültek azok a monumentális méretű poszterek, melyek Eötvös Loránd halálának 100. évfordulójára készültek a világhírű tudós munkásságáról, életéről (az egyiket az Eötvös 100 Koordinációs Testület készíttette, a másikat a Magyar Geofizikusok Egyesülete megrendelésére készítették).

Böckh Hugó geológus, a Pénzügyminisztérium főosztályvezetője (a m. kir. Földtani Intézet későbbi igazgatója) szorgalmazására Eötvös Loránd és munkatársai 1916-ban e Morva-menti község mellett igazolták, hogy az Eötvös-inga kiválóan alkalmas szénhidrogén-tároló földtani szerkezetek kimutatására. Az Eötvös-féle geofizikai módszer a húszas években szerte a világon hatalmas karriert futott be. Az előadók mindannyian megkapták a Magyar Nemzeti Bank által az idén kibocsátott Eötvös Loránd-emlékérmét. A szervezők Eötvös-ezüstérmet küldtek a 80 éves Emil Constantinescu geológusnak, Eötvös nagy tisztelőjének, Románia 1996-2000 közötti államelnökének.

A rendezvényen összegezték az új – elméleti és gyakorlati – eredményeket, valamint bemutatták az Eötvös-emlékév (www.eotvos100.hu) néhány újdonságát: az Eötvös Loránd-emlékgyűjtemény virtuális bejárását és Eötvös Loránd sztereo-fényképeinek digitális átalakítását.

Zelei Gábor (a Magyar Geofizikusok Egyesületének elnöke) megnyitja a konferenciát

Kiss János (MBFSZ) Eötvös álma (a Pannon-medence mélyföldtani szerkezetének megismerése) megvalósulásának jelenlegi állását mutatta be.

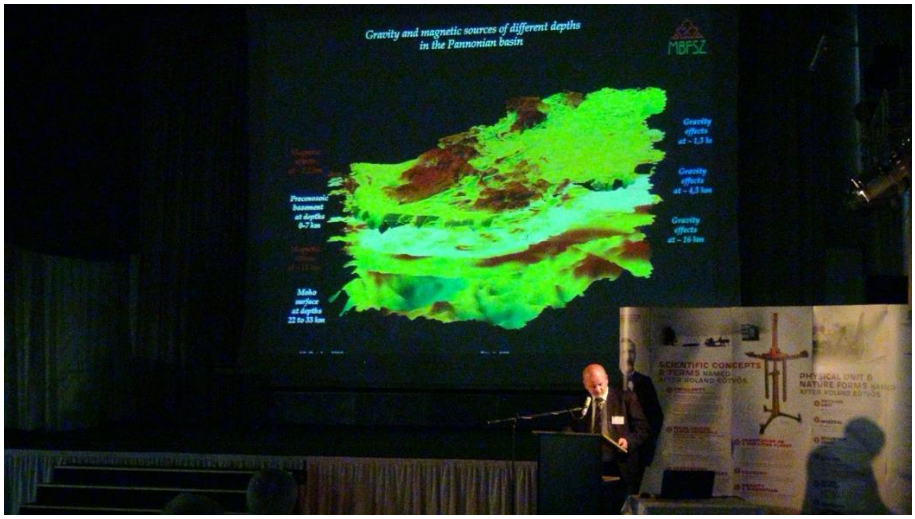

Kiss János (Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat) előadása

Branislav Šály úr, a Nafta a.s kutatási vezetője a Bécsi-medence szlovák területekre eső részének szénhidrogén kutatási és termelési történetét és eredményeit mutatta be.

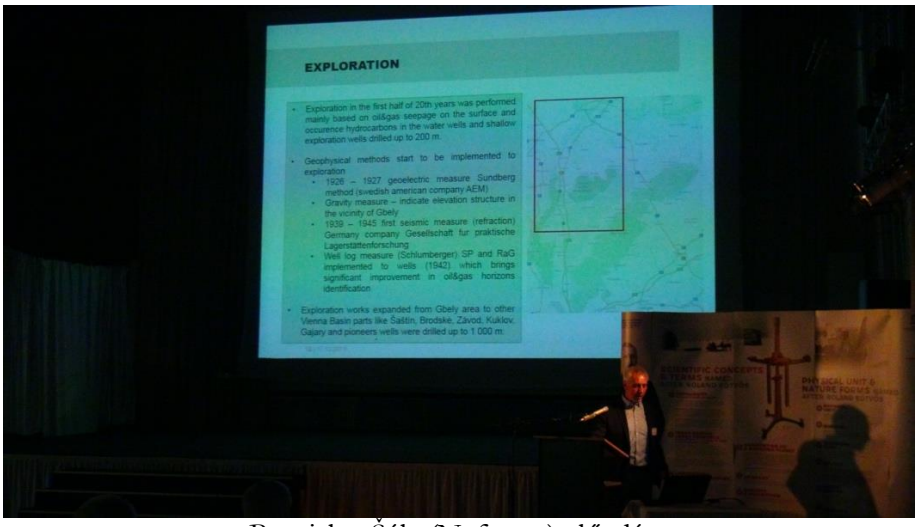

Branislav Šály (Nafta a.s) előadása

Márton Béla, a Vermilion Energy kutatója horvátországi kutatásaik során alkalmazott legújabb gravitációs vizsgálatok eredményeit ismertette, mely jelentős mértékben járult hozzá kutatási területeik szerkezeti elemeinek megismeréséhez.

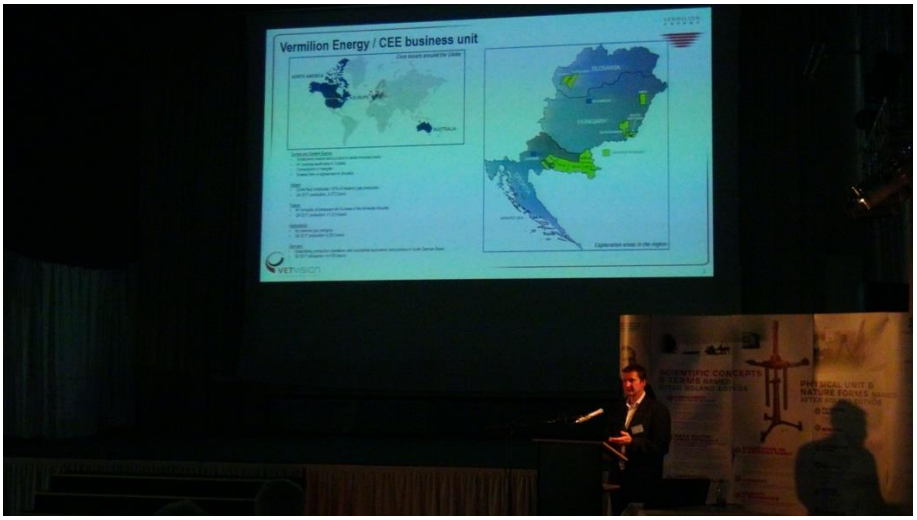

Márton Béla (Vermilion Energy) előadása

Victor Mocanu professzor, a Bukaresti Egyetem dékánja a Kárpátok ívének Románia területére eső szakasza mélyszerkezeti kutatásairól és eredményeiről számolt be.

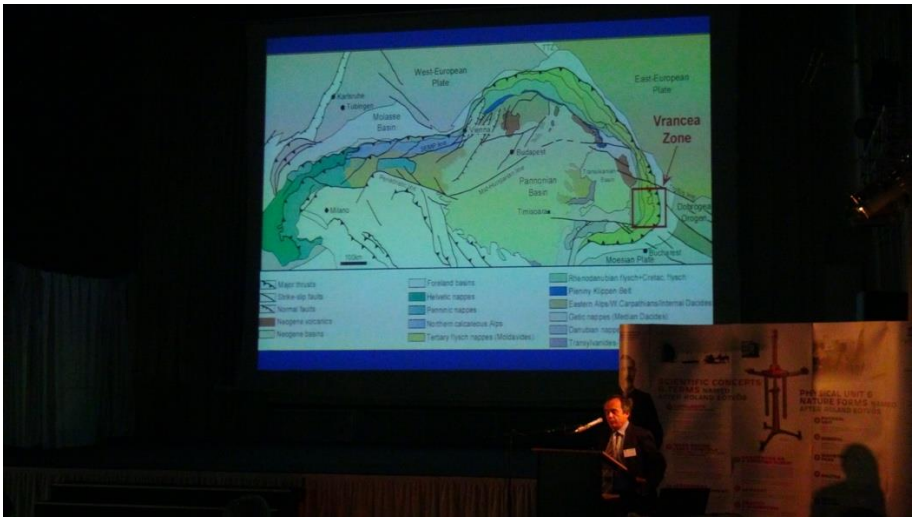

Victor Mocanu (Bukaresti Egyetem) előadása

Abordán Armand (Miskolci Egyetem) az Eötvös-inga által mért gravitációs potenciál inverziós eljárását mutatta be.

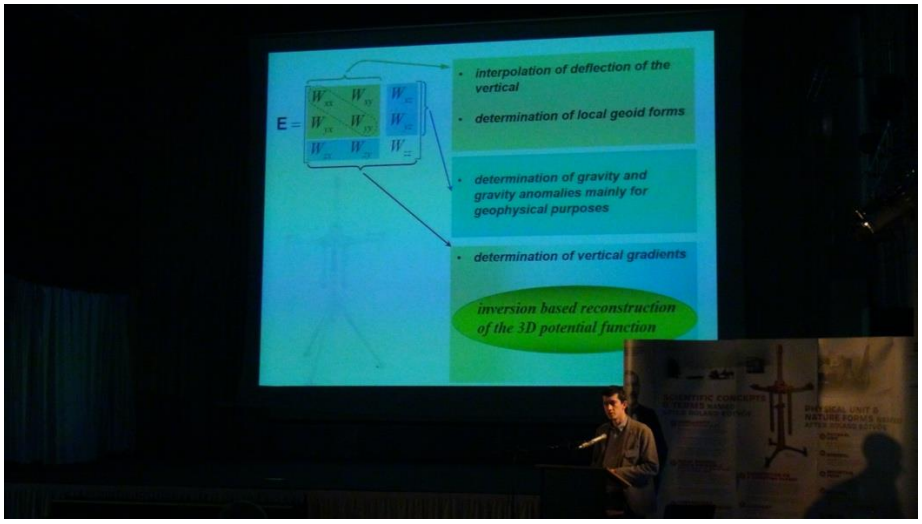

Abordán Armand (Miskolci Egyetem) előadása

Miroslav Bielik (Comenius University, Bratislava) előadásában a Kárpáti-pannóniai régió gravitációs mezőjének integrált értelmezési eredményeit mutatta be.

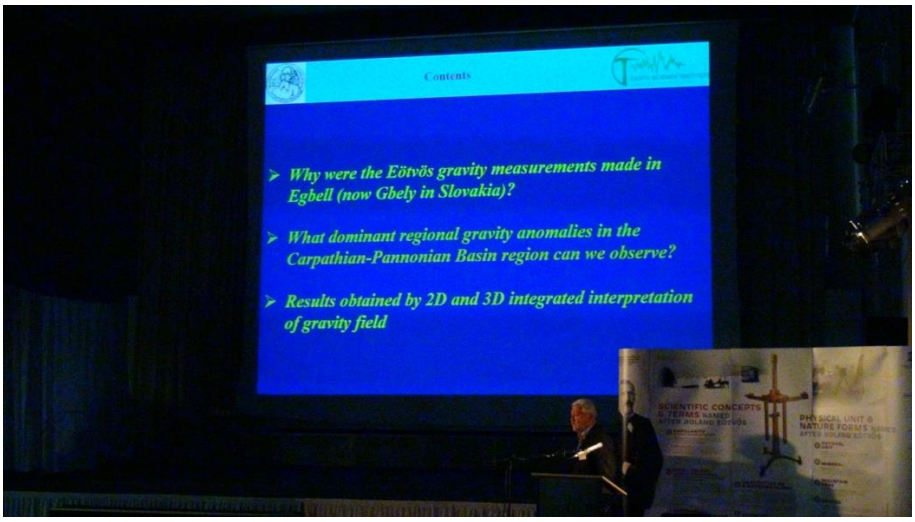

Miroslav Bielik (Comenius University, Bratislava) előadása

Tóth János igazgató úr (Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum, MOGIM) mutatott be néhány gyűjteményükben és kezelésükben lévő dokumentumot, ami a világ első geofizikai eszközökkel végrehajtott szénhidrogén kutatásához kapcsolódik. Eötvös mérései idejében Papp Simon, a világhírű geológus volt a felelős Egbellben a szénhidrogén kutatásért. Jelenleg a teljes hagyatéka a MOGIM kezelésében van. Ezek között találhatók az egbelli kutatási naplói, melyek jelentős szakmatörténeti értéket képviselnek.

A résztvevők Papp Simon eredeti egbelli mérési jegyzőkönyvét
és a Magyar Olajipari Múzeum által megőrzött további dokumentumokat nézegetnek.
Középen Jozef Levoča, a szlovák NAFTA kutatási-termelési igazgatója.

Völgyesi Lajos (BME Általános és Felsőgeodézia Tanszék) és kollégái elhatározták, hogy megismétlik Eötvös mérését. Ennek érdekében kiválasztották a megfelelő ingát és sok korszerűsítést hajtottak végre. Előadásában bemutatta legújabb eredményeiket, amelyekkel már most egy nagyságrenddel javították az inga mérési pontosságát és remény van arra, hogy a műszer érzékenységét tovább tudják javítani. A kezdeti célon, hogy egy új méréssel tisztelegjenek Eötvös előtt, már a mostani kezdeti eredmények is túlmutatnak és jelentős új eredmények elérésére is megnyílt az esély.

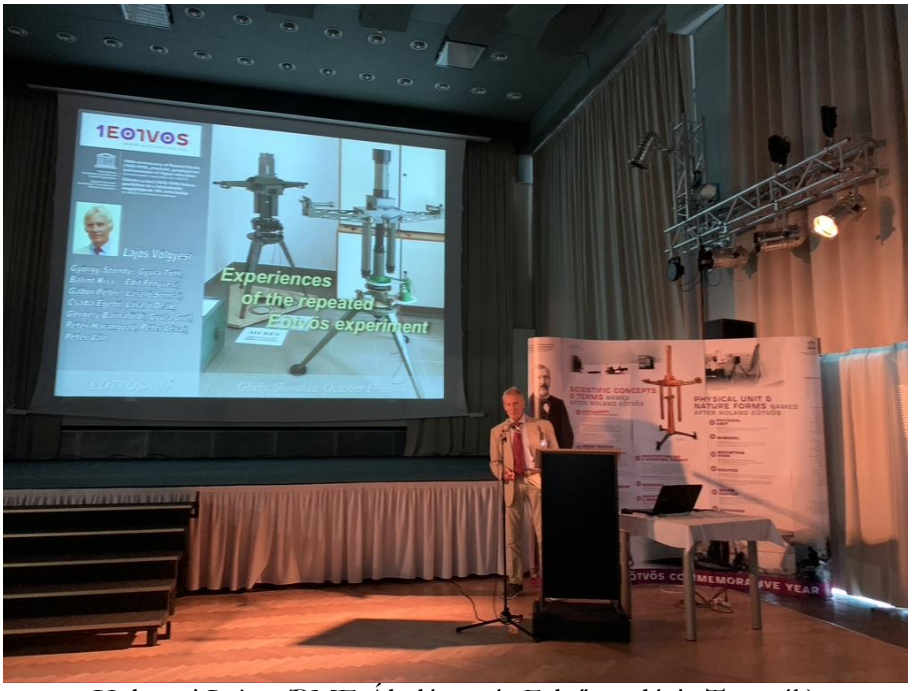

Völgyesi Lajos (BME Általános és Felsőgeodézia Tanszék)

Márkus Zsolt László (SZTAKI) bemutatta az Eötvös Loránd-emlékgyűjteményt egy virtuális bejáráson keresztül, valamint Eötvös Loránd sztereo-fényképeinek digitális 3D-s változatát.

Szarka László Csaba (Eötvös100) az Eötvös Emlékév eddigi eredményeiről számolt be.

Szarka László (az Eötvös 100 koordinációs testület elnöke) záró előadása

A konferenciát Jozef Levoča úr, Nafta a.s. kutatási és termelési igazgatója zárta be gondolataival, ahol kihangsúlyozta Eötvös jelentőségét és közép-európai integráló személyiségét.

Jozef Levoča úr, Nafta a.s.

Az eseményről beszámolt a sajtó is:
http://www.tollal.hu/mu/eotvos-100-szlovakiaban-is
https://infovilag.hu/eotvos-100-szlovakiaban/
A rendezvény szakmai programja, az elhangzott előadások és a fényképalbum az alábbi linken érhetők el:

http://eotvos100.info/mediagyujtemeny/other/invitation_Egbell_191017.pdf
https://eotvos100.hu/hu/page/cross_border_events
http://eotvos100.info/mediagyujtemeny/other/Photo_Galery_Gbely_20191017.pdf

„Eötvös Loránd-emléktábla avatása (Eötvös-út, Selmecbánya, Szlovákia)"

Selmecbánya mellett a Paradicsom-hegyen található Vörös-kút a kiinduló pontja annak a turistaútnak, mely a Magyar Turista Egyesület 1896-os Selmecbányán megtartott éves közgyűlése tiszteletére hozott létre az Egyesület Selmecbányai Szittnya-Osztálya. A turistautat Eötvös Loránd 1896. május 25-én maga is végigjárta, amit az Egyesület jelenlévő tagjai egyhangúlag Eötvös-útnak neveztek el.

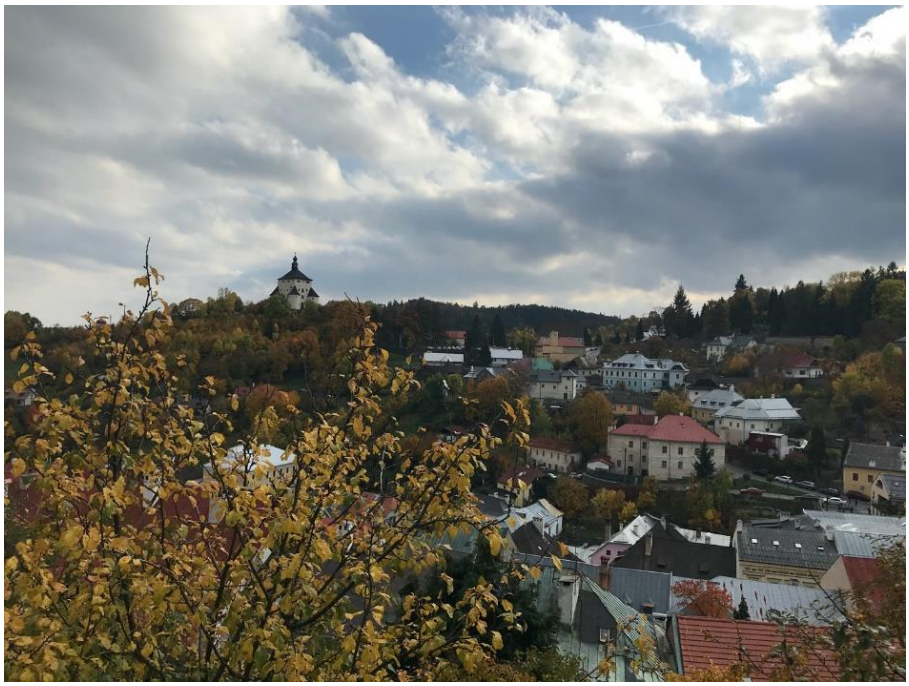

Selmecbánya

Ennek emlékére Selmecbánya város (Mesto Banská Štiavnica), a Geoclub Šobov, a Szlovákiai Bányászati Egyesületek és Céhek Szövetsége (Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska), az Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány, a Magyar Geofizikusok Egyesülete, a Magyar Turista Egyesület és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közös Eötvös Loránd-emléktáblát avatott.

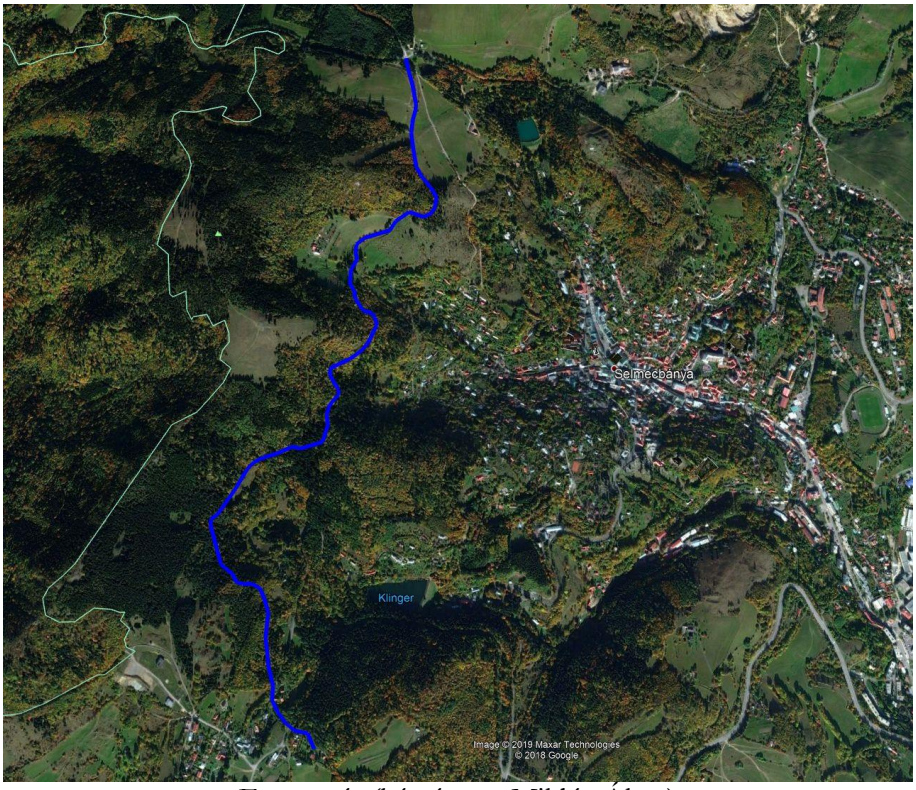

Eötvös-út (készítette: Miklós Ákos)

A Vörös-kúti (Tajch Červená studňa) útelágazásnál, a turistaút elején megtartott ünnepséget személyes jelenlétével tisztelte meg Nadežda Babiaková, Selmecbánya polgármestere és Fülöp Andrea, Magyarország szlovákiai konzulja.

Az avatás során köszöntőket mondtak Nadežda Babiaková, Selmecbánya polgármestere, Erik Sombathy, a Szlovákiai Bányászati Egyesületek és Céhek Szövetsége elnöke, Ormos Tamás, az Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány képviseletében, Szarka László, az Eötvös100 Koordinációs testület elnöke, Zelei Gábor, a Magyar Geofizikusok Egyesülete elnöke, Schőnviszky László, a Magyar Turista Egyesület elnöke és Hatala Pál, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke.

Eötvös Loránd a Kárpát-medencében élő földtudományi szakemberek és a turisták számára is összekovácsoló erőt jelent.

Csoportkép az ünnepség után

A selmecbányai Eötvös Loránd-emlékkő és -emléktábla 2019. október 19-én

Fülöp Andrea konzul és Szarka László, az Eötvös100 Kordinációs Testület elnöke

Zelei Gábor, a Magyar Geofizikusok Egyesületének elnöke Eötvös Loránd-emlékérmét ad át Loránt Vojceknek, a Geoclub Šobov tulajdonosának

Az eseményről beszámolt a sajtó is:
http://www.tollal.hu/mu/eotvos-100-szlovakiaban-is
https://infovilag.hu/eotvos-100-szlovakiaban/
A rendezvény fényképalbuma az alábbi linken érhetők el:
https://eotvos100.hu/hu/page/cross_border_events

Újvidék, 2019. október 29-30.

A Szerb Tudományos Akadémia újvidéki bizottsága részéről Slobodan Markovic-tól érkezett meghívásra 2019. október 30-án Szarka László tartott angol nyelvű előadást. Előtte – Bordás Árpád zentai fizikatanár ötletére - az előadót meghívták az újvidéki Európa Kollégiumba, ahol a vajdasági magyar egyetemisták számára létrehozott kollégiumban Szarka László magyar nyelvű előadást tartott. Mindkét rendezvényről jelent meg sajtóhír:

2019.10.30. ROLAND EÖTVÖS (1848 – 1919): THE SCIENTIST AND THE MAN.
Talk by L. Szarka, Branch of SANU (Serbian Academy of Sciences) in Novi Sad
https://www.ogranak.sanu.ac.rs/akademik-madjarske-akademije-nauka-laslo-sarka/
https://www.dnevnik.rs/novi-sad/predavane-o-nauci-u-platoneumu-30-10-2019
https://www.021.rs/story/Novi-Sad/Vodic/226696/Danas-u-Novom-Sadu-sreda-30-oktobar.html
https://www.vesti.rs/Kultura/Roland-Etvs-The-Scientis-and-the-Man-NS.html
http://mta.hu/data/dokumentumok/magyar_tudomanyossag_kulfoldon/MTA_MTK_Eb_hirle

vel_2019_11_15.pdf (7. oldal)

2019.10.29. Eötvös Loránd élete és munkássága. Európa Kollégium, Újvidék (Novi Sad, Szerbia)
https://europakollegium.com/eotvos-100/?future=all
Magyar Szó, 2019. november 1., 10. oldal (Újvidék)

Kolozsvár

2019. november 5-én az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság és a Sapientia szervezésében Eötvös Loránd előadóülésre került sor. A három előadás: Sólyom Jenő: Eötvös Loránd, az ember és a fizikus; Szarka László, Zelei Gábor, Ormos Tamás: Eötvös Loránd, az alkalmazott geofizika atyja; Regály Zsolt, Dencs Zoltán: Eötvös Loránd, a tudós fotográfus. Eötvös térhatású fényképeinek vetítése. Kiutazók: Sólyom Jenő, Ormos Tamás és Dencs Zoltán voltak.
Sajtóvisszhang:
2019.11.05. KAB-Sapientia "Eötvös 100", Kolozsvár
http://www.sapientia.ro/hu/hirek/eotvos-lorandra-emlekezik-a-kab-es-a-sapientia-emte
https://cluj.com/evenimente/eotvos-lorand-emlekules/
https://audiomack.com/song/agnus-rdi/aktulis-etvs-lrnd-emlkls
http://mta.hu/data/dokumentumok/magyar_tudomanyossag_kulfoldon/MTA_MTK_Eb_hirlevel_2019_11_15.pdf (8. oldal)